

Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seuran strategia 2013-2017

1. Johdanto

Seuran ensimmäinen strategia on laadittu viisivuotiskaudelle 2013-2017. Sen laatimiseen ovat osallistuneet seuran hallitus sekä toimihenkilöt. Strategian valmistelusta vastasi strategiatyöryhmä. Strategian on hyväksynyt seuran vuosikokous 11.4.2013. Strategian lisäksi laaditaan toimeenpanosuunnitelma, jossa esitetään tarvittavat toimenpiteet vuosikohtaisesti. Hallitus seuraa ja arvioi strategiaa vuosittain.

2. Strategiset lähtökohdat

2.1 Tarkoitus ja tavoitteet

Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seuran tarkoituksena sääntöjen mukaan on tukea ja kehittää suomalaisen kulttuuriperinnön opettamista ja vaalimista.

Kulttuuriperinnöllä tarkoitetaan menneisyydestä säilynyttä aineellista ja aineetonta perintöä. Monimuotoinen kulttuuriperintömme on osa maailmanlaajuisia kulttuuriperintöä ja muotoutuu jatkuvasti eri kulttuurivirtausten vaikutuksesta.

Kulttuuriperintö määrittyy pitkälti yhteiskunnassa vallitsevien arvojen perusteella. Seura edistää kulttuuriperinnön tuntemuksen yhteiskunnallista merkittävyyttä sekä tukee yksilöiden valmiuksia osallistua kulttuuriperintöön liittyvien arvojen tunnistamiseen ja määrittelyyn.

Seuran päätehtävänä on edistää kulttuuriperintö- ja kulttuuriympäristökasvatusta. Lisäksi seura on aloitteellinen ja osallistuu yhteiskunnalliseen keskusteluun.

Toiminnan tavoitteena on:

- Lisätä kulttuuriperintötietoisuutta ja kulttuuriperintöön liittyvää osaamista.
- Tukea kulttuurista ja yhteiskunnallista osallisuutta, osallistumista ja yhteisöllisyyttä.
- Edistää kestäväää elämäntapaa tukien erityisesti yksilöiden valmiuksia tunnistaa sekä kulttuurin muutoksen että jatkuvuuden rooli kestäväen tulevaisuuden kannalta.

2.2. Kulttuuriperintö- ja kulttuuriympäristökasvatus

Kulttuuriperintö- ja kulttuuriympäristökasvatuksella edistetään yksilön kulttuuriperintöön liittyvän osaamisen syntymistä sekä tuetaan kulttuuri-identiteetin ja ympäristösuhteen muodostumista ja kulttuuristen oikeuksien toteutumista. Niiden avulla vahvistetaan kulttuurin ja ympäristön lukutaitoa, osallistumis- ja vaikuttamistaitoja sekä kulttuurien vuorovaikutukseen liittyviä taitoja. Kulttuuriperintö- ja kulttuuriympäristökasvatus kehittävät yksilöiden kykyä tehdä elämässään kulttuurisesti kestäviä valintoja ja ratkaisuja.

Kulttuuri-identiteetin muodostumisen tukemisella ja kulttuuriperintötaitojen ja -tietojen välittämällä on keskeinen merkitys lasten ja nuorten hyvälle kasvulle ja kehitykselle. Kulttuuriperintötietoisuuden ja kulttuuriperintöön liittyvän osaamisen kehittyminen ovat myös osa elinikäistä oppimista.

Kulttuuriperintötietoisuuteen kuuluu ymmärrys kulttuurista jatkumona sekä oman itsensä hahmottaminen osana tätä jatkumoa. Tutustuminen kulttuuriperintöön antaa aineksia identiteetin rakentamiseksi sekä edesauttaa kokemuksen syntymistä kulttuurisesta osallisuudesta. Tutustuminen kulttuuriperintöön antaa mahdollisuuden kokea sen merkityksellisyys sekä omalle elämälle että yhteisölle.

3. Arvot

Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seuran toimintaa ohjaavat keskeiset arvot ovat:

Avoimuus

Seuran toiminta perustuu avoimuuteen ja luotettavuuteen.

Oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo

Jokaisella on yhtäläinen oikeus ja mahdollisuus tuntea oma kulttuuriperintönsä.

Monimuotoisuus

Kulttuuriperintö on luonteeltaan monimuotoista ja jatkuvasti uusiutuvaa.

4. Toimintaympäristö

4.1. Sisäinen toimintaympäristö

Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura on avoin kansalaisjärjestö, joka on perustettu vuonna 2006. Ylintä valtaa seurassa käyttää yhdistyksen kokous. Toimintaa koskevat keskeiset päätökset tekee seuran hallitus. Päätökset toimeenpanevat seuran toimihenkilöt.

4.2. Ulkoinen toimintaympäristö

A. Kohderyhmä

Seuran kohderyhmän muodostavat opetusta, kasvatusta ja koulutusta järjestävät ja toteuttavat tahot ja toimijat. Näitä ovat muun muassa kunnat, päiväkodit, koulut, oppilaitokset, kulttuurilaitokset, järjestöt, seurakunnat ja yhteisöt sekä yksittäiset opettajat, kasvattajat ja kouluttajat.

B. Sidosryhmät

Seuran keskeisiä sidosryhmiä ovat

1. **Järjestöt:** Kulttuuriperintö- ja kulttuuriympäristöalan, kasvatus- ja opetusalan sekä lapsi- ja nuorisotyön järjestöt
2. **Asiantuntijat:** kasvatuksen ja kulttuuriperinnön asiantuntijat, esimerkiksi tutkimuksesta vastaavat tahot ja toimijat
3. **Viranomaiset:** opetus-, kulttuuri- ja ympäristöalan sekä nuorisotyön viranomaiset.

Seura tekee yhteistyötä kohde- ja sidosryhmiin kuuluvien toimijoiden kanssa eri hankkeissa, viestinnässä sekä vaikuttamistoiminnassa.

5. Päämäärä ja visio

Vuonna 2017 seura on kehittynyt valtakunnalliseksi kulttuuriperintökasvatuksen keskuksesi.

Seuran vision mukaan tulevaisuudessa yhä useampi

- kokee olevansa osa kulttuuriperinnön jatkumoa ja osallinen monimuotoisessa suomalaisessa kulttuurissa
- ymmärtää kulttuuriperinnön oikeudekseen
- kokee kulttuuriperinnön merkitykselliseksi
- toimii elämässään kulttuuriperintöä arvioiden ja arvostaen

Seuran vision mukaan tulevaisuudessa

- kulttuuriperintötietoisuuden ja kulttuuriperintöön liittyvän osaamisen yhteiskunnallinen merkitys on lisääntynyt
- toimijat yhteiskunnan eri sektoreilla edistävät kulttuuriperintötietoisuutta ja kulttuuriperintöön liittyvän osaamisen kehittymistä
- yhteiskunta tukee jäsentensä mahdollisuutta rakentaa omaa kulttuurista identiteettiään vuorovaikutuksessa muiden kanssa

6. Toiminta-ajatus

Seura edistää kulttuuriperintö- ja kulttuuriympäristökasvatusta vaikuttamalla edellytyksiin toteuttaa niitä ja tukemalla kasvattajien valmiuksia tähän työhön.

Kulttuuriperintö- ja kulttuuriympäristökasvatusta edistämällä seura tukee kulttuuri-identiteetin muodostumista ja kulttuuristen oikeuksien toteutumista sekä kulttuuriperintötietoisuuden ja kulttuuriperintöön liittyvän osaamisen kehittymistä.

7. Strategiset tavoitteet

- 1) Kulttuuriperintötaitojen ja -tietojen saatavuus ja vaikuttavuus sekä niiden kokeminen merkityksellisiksi lisääntyä.
- 2) Kulttuuriperintö- ja kulttuuriympäristökasvatuksen näkökulmat otetaan huomioon kasvatusta, opetusta ja koulutusta ohjaavissa asiakirjoissa ja päätöksissä.
- 3) Eri toimijat erityisesti opetus-, kulttuuri-, nuoriso- ja ympäristöalalla ovat sitoutuneet kulttuuriperintö- ja kulttuuriympäristökasvatuksen edistämiseen.

- 4) Seuran rooli vuorovaikutteisena toimijana on vahvistunut ja seura on tunnettu kulttuuriperintö- ja kulttuuriympäristökasvatuksen asiantuntijana ja tukijana, yhteiskunnallisena vaikuttajana ja kansalaisyhteiskunnan toimijana.

8. Keinot

Strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi seura tukee ja kehittää kulttuuriperintö- ja kulttuuriympäristökasvatusta, osallistuu yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen sekä verkostoituu ja viestii.

I Tukee ja kehittää

- Seura tukee kasvattajien ja kouluttajien työtä sekä kehittää kulttuuriperintö- ja kulttuuriympäristökasvatusta.

II Vaikuttaa

- Seura osallistuu ja vaikuttaa kulttuuriperintö- ja kulttuuriympäristökasvatusta koskevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon.

III Verkostoituu ja viestii

- Seura muodostaa kulttuuriperintö- ja kulttuuriympäristökasvatuksen toimijoiden valtakunnallisen yhteistyöverkoston.
- Viestinnän keinoin seura
  - kokoaa ja välittää tietoa kulttuuriperintö- ja kulttuuriympäristökasvatuksesta
  - lisää tietoisuutta kulttuuriperintö- ja kulttuuriympäristökasvatuksen tarkoituksesta, tavoitteista sekä merkityksestä kohde- ja sidosryhmien keskuudessa sekä laajemmin yhteiskunnassa.